

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 1Cdo/188/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122207562
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Šobichová
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:3122207562.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: S. A., nar. XX. O. XXXX, U., C. ulica XXX/XXX, právne zastúpeného Advokátska kancelária Perhács s.r.o., Jelenec, Jelenec 353, IČO: 51 864 983, proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00 166 481, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 28C/66/2022, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 19. júna 2024 sp. zn. 11Co/20/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol o žalobe žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu škody 1.600 eur a náhradu nemajetkovej ujmy 10.000 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.600 eur od 03.11.2022 do zaplatenia, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol a žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 49,78 %.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil výsledkami vykonaného dokazovania, z ktorého bolo preukázané, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odbor kriminálnej polície Trenčín, ČVS: ORP-1002/1-VYS-TN-2015 zo dňa 06.06.2016 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre nedovolené ozbrojovanie. Sťažnosť žalobcu proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá. Po podaní obžaloby bol žalobca v trestnom konaní rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č. k. 2T/128/2016-209 zo dňa 28.03.2019 oslobodený a odvolanie prokurátora Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 27.08.2019 (poznámka súdu v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie nesprávne uviedol dátum 27.08.2018), č. k. 2To/64/2019-231 zamietol. Žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, ktorú žalovanej doručil dňa 09.08.2022 a žalovaná mu písomne dňa 02.11.2022 oznámila, že jeho nárok neuspokojí ani čiastočne. Ďalej súd prvej inštancie mal za preukázané, že voči žalobcovi po vznesení obvinenia pre nedovolené ozbrojovanie bolo vedené i ďalšie trestné stíhanie, a to pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, vec vedená na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 5T/112/2017, v ktorom konaní bol žalobca rozsudkom zo dňa 11.08.2021 uznaný za vinného, bol mu uložený trest odňatia slobody na tri roky s podmieneným odkladom dva roky. Odvolanie žalobcu a prokurátorky proti tomuto rozsudku bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 2To/101/2021-670 zo dňa 11.10.2022 zamietnuté. Manželstvo žalobcu bolo rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č. k. 31P/246/2015-840 zo dňa 04.11.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 17CoP/82/2022-960 zo dňa 16.06.2022 rozvedené, dieťa pochádzajúce z manželstva, maloletá V. bola zverená matke a styk žalobcu s ňou nebol upravený. Uvedený skutkový stav medzi účastníkmi konania nebol sporný.

3. Spornou skutočnosťou v konaní bolo, či v súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia žalobcovi pre nedovolené ozbrojovanie a následným trestným stíhaním došlo u žalobcu ku vzniku škody, za ktorú žalobca označil náklady na obhajobu v trestnom konaní vo výške 5.488,89 eura a k nemajetkovej ujme, za ktorú žiadal priznať sumu 80.000 eur.

4. Súd prvej inštancie po vyhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nezákonným rozhodnutím v danej veci je uznesenie zo dňa 06.06.2016, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre nedovolené ozbrojovanie, keďže žalobca bol v konečnom dôsledku spod obžaloby oslobodený. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu, spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, v ktorom prípade za splnenia ďalších podmienok stanovených zákonom č. 514/2003 Z. z. má poškodený - žalobca nárok na náhradu škody. Nesporným medzi účastníkmi konania bolo nielen začatie trestného stíhania pre nedovolené ozbrojovanie a oslobodenie žalobcu súdom, ale i podanie sťažnosti žalobcom proti tomuto uzneseniu o vznesení obvinenia a tiež to, že žalobca pred podaním žaloby na súd požiadal žalovanú o náhradu škody vo výške, ako je uplatnená touto žalobou.

5. Žalovaná v konaní zotrvala na dôvodoch, pre ktoré po predbežnom prerokovaní žiadosti žalobcovi nepriznala náhradu škody, a to, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi trestným stíhaním za nedovolené ozbrojovanie a škodou, keďže bol súčasne stíhaný aj pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, za ktorý skutok bol aj právoplatne odsúdený, ďalej z dôvodu, že uplatnená skutočná škoda - náhrada za právne zastúpenie v trestnom konaní žalobcovi nepatrí z dôvodu množstva neúčelne vykonaných úkonov a zároveň podľa názoru žalovanej, žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody s poukazom na § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z., pretože žalobca prvýkrát vypovedal až pred súdom, kedy uviedol, že skutok nespáchal, pričom možno dôvodne predpokladať, že ak by bol vypovedal počas prípravného konania, navrhol svedkov a vysvetlil situáciu, nebolo by došlo k podaniu obžaloby.

6. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu skutočnej škody a tiež nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, pretože ujmu žalobcu vzniknutú trestným stíhaním v trvaní viac ako tri roky nie je možné uspokojiť inak, ako priznaním nielen skutočnej škody, ale i nemajetkovej ujmy, v tomto prípade ide o dokonanú skutočnosť, ktorej následky nie je možné dodatočne eliminovať, teda vrátiť späť predošlý stav. Súd sa zaoberal i tým, že žaloba bola podaná v zákonnej lehote, pretože premlčacia lehota v súvislosti so šírením COVIDU v presne stanovených dobách podľa príslušných zákonov neplynula, a teda námietka premlčania vznesená žalovanou v konaní bola nedôvodná. Súd prvej inštancie poukázal na to, že už samotný fakt trestného stíhania je veľkou záťažou pre každého obvineného, zasahuje do jeho života vo všetkých oblastiach, do jeho cti a dobrej povesti. V právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak týmto konaním zasiahol do práv jednotlivca, pričom takýmto konaním a zásahom je nepochybne aj prípad žalobcu. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy súd prihliadol na osobu poškodeného, jeho doterajší život, na prostredie, v ktorom žije a pracuje, na okolnosti, za ktorých došlo k ujme, na závažnosť následkov v súkromnom, pracovnom a spoločenskom živote poškodeného, pričom vychádzal nielen z výpovede poškodeného, ale aj z výpovedí svedkov vypočutých na pojednávaní pred súdom, z ktorých mal za preukázané, že následkom trestného stíhania žalobcu sa vytvoril o ňom negatívny obraz v spoločnosti, došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti. Trestné konanie, ktoré sa posudzuje ako celok, vo vzťahu k žalovanému trvalo 1177 dní, a to od 06.06.2016 do 27.08.2019, a teda negatívne zásahy trestného stíhania žalobcu pre nedovolené ozbrojovanie sa prejavovali v jeho živote dlhšie časové obdobie. Súd zároveň zobral do úvahy, že k zhoršeniu jeho povesti a postavenia v spoločnosti došlo následne i v súvislosti s ďalším trestným stíhaním žalobcu (pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby) a tiež v súvislosti s konaním o rozvod jeho manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu pochádzajúcemu z manželstva. Súd prvej inštancie poukázal najmä na skutočnosť, že z výpovedí svedkov bolo preukázané, že žalobca bol vnímaný v spoločnosti ako „pištoľník“, že zhoršenie jeho povesti sa odzrkadlilo aj na jeho obchodných vzťahoch s odberateľmi pri podnikateľskej činnosti. Po vyhodnotení dokazovania súd dospel k záveru, že žalobca preukázal príčinnú súvislosť medzi vznikom nemajetkovej ujmy a nezákonným rozhodnutím, keď nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia žalobcovi pre nelegálne ozbrojovanie malo za následok negatívny dopad na jeho osobný, rodinný a pracovný život. Vzhľadom ku konkrétnym okolnostiam prípadu však súd uplatnenú nemajetkovú ujmu vo výške 80.000 eur považoval za neprimeranú, pričom ako primeranú náhradu ku konkrétnym okolnostiam v danej veci určil nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 eur, ktorá suma podľa jeho názoru kompenzuje následky nezákonného trestného stíhania žalobcu, ktoré trvalo 3 roky, 2 mesiace a 3 týždne, pričom žalobca nebol stíhaný väzobne. Uvedená suma sa pritom nevymyká ani z bežnej rozhodovacej praxe súdov v

obdobných veciach, na ktoré poukázal. Námietku žalovanej, že s poukazom na § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. žalobcovi nárok nevznikol, súd vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko u žalobcu nedošlo k uloženiu trestu, ochranného opatrenia, ani k jeho väzbe. Vykonaným dokazovaním tiež nebolo zistené, že by si žalobca privodil vznesenie obvinenia.

7. Pri rozhodovaní o náhrade škody spočívajúcej v náhrade trov obhajoby v trestnom konaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na to, že ide o trovy obhajoby v trestnom konaní vedenom na základe nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia žalobcovi pre nedovolené ozbrojovanie, je tým jednoznačne preukázaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, ktorá vznikla žalobcovi zaplatením trov obhajoby v tomto konaní. Súd prvej inštancie sa venoval aj námietke žalovanej, že ide o neúčelné trovy pri jednotlivých úkonoch, ktoré boli účtované 2-krát, keďže žalobca mal v trestnom konaní dvoch obhajcov a dospel k záveru, že trovy konania z dôvodu zastupovania žalobcu dvoma obhajcami v trestnom konaní, nemožno hodnotiť ako neúčelné, pretože je to právo obžalovaného dať sa zastupovať dvomi právnymi zástupcami. Účelnosť jednotlivých úkonov súd vždy posudzuje pri preskúmaní a priznávaní odmeny obhajcom za jednotlivé úkony, pričom sa zároveň vyjadril aj k jednotlivým úkonom právneho zastúpenia žalobcu, ktoré vykonali obaja advokáti v trestnom konaní a k oprávnenej výške trov, avšak z dôvodu, že žalobca predložil dôkaz len o zaplatení sumy 1.600 eur JUDr. Darine Kučerovej titulom zálohy za právne zastúpenie, súd priznal žalobcovi titulom skutočnej škody len uvedenú sumu 1.600 eur, keďže len v tomto rozsahu došlo k zníženiu majetku poškodeného, a teda ku skutočnej škode. Vo zvyšnej časti nárok na náhradu škody zamietol.

8. Súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi prisúdenú sumu s úrokom z omeškania podľa § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. od 03.11.2022 (t. j. odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia žalovanej, že žalobcu mimosúdne neodškodní), vo výške 5 % v súlade s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.

9. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, keď vychádzal z toho, že v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy mal žalobca plný úspech, keďže výška plnenia závisela od úvahy súdu, a v časti skutočnej škody mal žalobca úspech len čiastočný. Úspech žalobcu bol potom v rozsahu 74,89 % a neúspech v rozsahu 25,11 %, čo v konečnom výsledku znamená, že mu patrí náhrada trov konania v rozsahu 49,78 %.

10. Proti predmetnému rozsudku podal žalobca odvolanie a to proti výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá a proti výroku o trovách konania. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil. Žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Odvolací súd uviedol, že predmetom súdneho konania je nárok žalobcu na odškodnenie podľa Zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, pričom žalobca žiada od žalovanej nielen skutočnú škodu vzniknutú zaplatením za obhajobu v trestnom konaní, ale i zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 80.000 eur, všetko s úrokom z omeškania vo výške 5 %.

12. Súd prvej inštancie žalovanú zaviazal žalobcovi zaplatiť náhradu škody vo výške 1.600,- eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.600 eur od 03.11.2022 do zaplatenia, vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Keďže odvolaním strán sporu nebol rozsudok napadnutý v časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby o náhradu škody nad sumu 1.600 eur s prísl., v tejto časti ostal rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

13. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa ORPZ, odbor kriminálnej polície Trenčín číslo ORP-1002/1-VYS-TN-2015 zo dňa 06.06.2016 vznesené obvinenie pre trestný čin nedovoleného ozbrojovania, sťažnosť žalobcu voči tomuto uzneseniu bola dozorujúcim prokurátorom zamietnutá ako nedôvodná. Po podaní obžaloby Okresný súd Trenčín žalobcu rozsudkom zo dňa 28.03.2019 pod sp. zn. 2T 128/2016 spod obžaloby oslobodil, nakoľko nebolo preukázané, že sa skutok, pre ktorý bol stíhaný, stal. Odvolanie prokurátora proti tomuto rozsudku Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 27.08.2019 pod sp. zn. 2To 64/2019 zamietol. Žalobca si žiadosťou o predbežné prerokovanie náhrady škody podľa zák. č. 514/2003

Z. z. uplatnil u žalovanej škodu vo výške 5.488,89 eura za obhajobu v trestnom konaní a náhradu nemajetkovej ujmy 80.000 eur, pričom za nezákonné rozhodnutie označil rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zo dňa 06.06.2016. Žalovaná po predbežnom prerokovaní jeho nároku mu listom doručeným dňa 02.11.2022 oznámila, že jeho nárok neuspokojí ani čiastočne.

14. Súd prvej inštancie správne nárok žalobcu posudzoval podľa zák. č. 514/2003 Z. z. a dospel k správne záveru, že žalovaná je zodpovedná voči žalobcovi ako poškodenému za škodu, ktorá mu vznikla v dôsledku vydania nezákonného rozhodnutia (§ 3 ods. 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z.), ktorým je uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne, odbor kriminálnej polície, ČVS:ORP-1002/1-VYS-TN-2015 zo dňa 06.06.2016, ktorým bolo začaté trestné stíhanie žalobcu za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami. Obvinenie bolo žalobcovi vznesené na tom základe, že dňa 16.12.2015 vyšetrovateľ OKP OR PZ v Trenčíne pod ČVS:ORP-1002/1-VYS-TN-2015 začal trestné stíhanie pre uvedený zločin dobrovoľným vydaním veci O. A., v tom čase manželkou žalobcu, ktorá zbraň našla v nehnuteľnosti, ktorú vlastnila spolu so žalobcom, v jej kancelárskych priestoroch, ktoré užívala spoločnosť TEMPO móda plus s.r.o., ktorej konateľom bol žalobca. Ako správne uzavrel súd prvej inštancie, trestné konanie je potrebné posudzovať ako celok, teda už od prípravného konania, avšak nezákonným rozhodnutím v danej veci je až uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi a nie začatie trestného stíhania po vydaní zbrane, ako nesprávne namieta žalovaná v odvolaní. Úkony orgánov činných v trestnom konaní pred vznesením obvinenia v trestnej veci, tvoria podklad pre rozhodnutie, či dôjde ku vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe, ako v danom prípade došlo ku vzneseniu obvinenia žalobcovi. Až toto rozhodnutie môže byť nezákonným rozhodnutím, na základe ktorého dochádza ku vzniku škody. Žalobca splnil podmienky stanovené v § 6 zák. č. 514/2003 Z. z. na vznik práva na náhradu škody, keďže v následnom trestnom konaní bol spod obžaloby oslobodený rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č. k. 2T/218/2016-209 zo dňa 28.03.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 2To/64/2019-23 zo dňa 27.08.2019 a tiež v zmysle § 6 ods. 2 uvedeného zákona podal proti nezákonnému uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť. Z dôvodu oslobodenia žalobcu spod obžaloby je v zmysle už konštantnej judikatúry ustálené, že trestné stíhanie takéhoto obžalovaného bolo nezákonné a má preto ako poškodený po splnení ďalších zákonom stanovených podmienok právo na náhradu škody.

15. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa súdnej judikatúry zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe), bola odčinená. Judikatúra súdov systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti trestného stíhania je jeho neskorší výsledok (4 Cdo /183/2009).

16. Ďalej dôvodil, že proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa nemajetkovej ujmy, podali odvolanie obe strany sporu, keď žalobcovi sa priznaná suma 10.000 eur javí ako neprimerane nízka a neodškodňujúca nemajetkovú ujmu, nespravodlivá vzhľadom k dĺžke trestného stíhania žalobcu a tiež k následkom v jeho živote. Žalovaná zase zastáva názor, že žalobcovi nepatrí žiadna náhrada nemajetkovej ujmy, nakoľko súd nesprávne právne posúdil kauzalitu medzi skutkovými okolnosťami, ktoré sa zbíjali v osobnej sfére žalobcu a trestným stíhaním žalobcu za nedovolené ozbrojovanie, nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie, čím nesprávne zistil skutkový stav a to aj v dôsledku procesných pochybení súdu pri vykonávaní dokazovania, tiež namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku a tým jeho nepreskúmateľnosť. Odvolací súd po oboznámení sa nielen s obsahom spisu a s pripojenými spismi, ale aj so zvukovou nahrávkou z pojednávania, dospel k záveru, že námietky odvolateľov sú nedôvodné.

17. K rozhodnutiu súdu o priznaní nemajetkovej ujmy a k jej výške bolo potrebné uviesť, že táto vychádza zo skutkových okolností v konkrétnej veci, ktoré majú dopad na život poškodeného v jeho jednotlivých sférach. Nemajetková ujma je taká ujma, ktorá sa premieťa do psychickej sféry subjektu a jej zmyslom je zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu a poskytnutie účinnej ochrany osobnosti, najmä jej dôstojnosti, dobrej povesti, súkromia a rodinného života. Vychádzajúc zo súdnej praxe za

závažnú ujmu je možno považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú, a kedy rozhodujúcim je objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Inak povedané, je potrebné zvážiť, či vzhľadom ku konkrétnym okolnostiam prípadu by sa aj iná osoba v obdobnom postavení mohla cítiť byť dotknutá v zložkách tvoriacich v ich súhrne nemajetkovú sféru jednotlivca. Nemajetková ujma je ujmou morálnou. Ide teda o zásah a ujmu na tých nehmotných hodnotách, ktoré sa týkajú morálnej integrity poškodenej osoby, predovšetkým jej dôstojnosti, cti, dobrej povesti. Ak ktorákolvek z týchto zložiek je negatívne dotknutá, je namieste záver o tom, že k spôsobeniu nemajetkovej (morálnej) ujmy došlo. Intenzita zásahu do týchto hodnôt priamo ovplyvňuje výšku poskytnutého zadosťučinenia. V prejednávanej veci je nesporné, že na život žalobcu mali dopad okrem nezákonného trestného stíhania pre trestný čin nedovoleného ozbrojovania aj ďalšie skutočnosti, a to neusporiadaný rodinný život a ďalšie trestné stíhanie, za ktoré bol žalobca aj odsúdený. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že tieto skutočnosti súd prvej inštancie náležite pri rozhodovaní zohľadnil, v úvahe o výške nemajetkovej ujmy sa s nimi riadne vysporiadal.

18. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietala, že súd nesprávne posúdil podmienky príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a nemajetkovou ujmou žalobcu, je potrebné uviesť, že zo svedeckých výpovedí bolo preukázané, že poveseť žalobcu sa po začatí trestného stíhania pre nedovolené ozbrojovanie podstatne zhoršila, v mieste bydliska ho označujú za „pištoľníka“. Takéto hanlivé označenie logicky nesúvisí s neusporiadaným rodinným životom žalobcu, ktoré viedlo do začatia jeho ďalšieho trestného stíhania, ale súvisí so zbraňou a so začatím trestného stíhania žalobcu pre nedovolené ozbrojovanie. Súd prvej inštancie pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy správne zohľadnil aj dĺžku trestného stíhania žalobcu, ktorá presahovala 3 roky, pričom aj podľa názoru odvolacieho súdu, z dôvodu takto dlho trvajúceho nezákonného trestného stíhania žalobcu iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie vzniknutej ujmy. Odškodnenie vo výške 10.000 eur, čo predstavuje 3.000 eur za každý rok nezákonného trestného stíhania a tisíc eur za necelé ďalšie 3 mesiace, je i podľa názoru odvolacieho súdu primeraná suma, keďže poveseť žalobcu, ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť, bola vážne narušená. Súd prvej inštancie zároveň správne zohľadnil aj to, že pokiaľ sa týka jeho rodinného života či vzťahu s maloletou dcérou, pochádzajúcou z manželstva, v týchto sférach osobného života žalobcu nezákonné trestné stíhanie nezohralo podstatnú úlohu a preto výška nemajetkovej ujmy 80.000 eur, uplatňovaná žalobcom, bola nedôvodná. Z výsluchu svedkov či z ostatných dôkazov nebolo preukázané, že na zhoršení života žalobcu v týchto oblastiach sa podieľalo výlučne nezákonné trestné stíhanie, práve naopak, z pripojených súdnych spisov o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu pochádzajúceho z manželstva žalobcu, ako aj z rozhodnutia o právoplatnom odsúdení žalobcu za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, bolo preukázané, že k narušeniu osobného života žalobcu došlo čiastočne ešte pred začatím trestného stíhania pre nedovolené ozbrojovanie a následne z dôvodov neusporiadaného rodinného života sa zhoršenie osobného života žalobcu ešte prehľbovalo.

19. Pokiaľ strany sporu zhodne namietali nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd sa s ich názorom nestotožnil, nakoľko súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite odôvodnil s poukazom na zistený skutkový stav, dôkazy vykonané v konaní vyhodnotil v ich vzájomných súvislostiach, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo a uviedol svoje právne posúdenie veci s poukazom na príslušné ustanovenia zákona, podľa ktorého vo veci rozhodol. Je pravdou, že odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré nebolo vyhovené uplatnenému nároku, či obrannej argumentácii, prípadne rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, je potrebné považovať takéto rozhodnutie za nepreskúmateľné. Tiež pokiaľ strany sporu namietali nesprávne hodnotenie dôkazov, to by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor. Takéto pochybenie odvolací súd vo veci nezistil a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do

úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov a prednesov strán sporu vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonaným dokazovaním preukázané a vyšli počas konania najavo.

20. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci použil správny právny predpis, jeho ustanovenia správne vyložil a správne ho aplikoval na daný skutkový stav. Pokiaľ strany sporu poukazujú na odlišné obdobné súdne rozhodnutia na podporu svojej argumentácie, je potrebné uviesť, že súd posudzuje každú vec jednotlivo, podľa konkrétnych skutkových okolností a preto každá vec je jedinečná a nedá sa presne rozhodnúť ako v obdobnom prípade. Odvolací súd nezistil, že výška priznanej nemajetkovej ujmy by sa vymykala priznávanej výške odškodnenia v obdobných prípadoch a že by súd prvej inštancie nerešpektoval ustálenú súdnu prax. Priznaná nemajetková ujma 10.000 eur vzhľadom k závažnosti obvinenia žalobcu a k dĺžke nezákonného trestného stíhania žalobcu, je i podľa názoru odvolacieho súdu primeraná k následkom na povesti žalobcu, na jeho pracovnom živote ako podnikateľa.

21. S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ako vecne správny potvrdil, keď súd prvej inštancie správne rozhodol o úroku z omeškania i o trovách konania podľa zásady úspechu strán v konaní. Súd prvej inštancie správne vychádzal z ustálenej súdnej praxe, že pokiaľ sa týka nemajetkovej ujmy, má žalobca vo veci plný úspech, ak mu súd nemajetkovú ujmu prizná a nie je podstatná výška uplatňovanej a súdom priznanej sumy, nakoľko táto závisí od úvahy súdu. Pokiaľ sa však týka uplatnenej náhrady skutočnej škody, v tejto časti výška plnenia nezávisí od úvahy súdu, ale od toho, či žalobca preukáže vznik škody a jej výšku. Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o priznanej výške trov konania zohľadnil neúspech žalobcu v nároku na zaplatenie skutočnej škody a priznal žalobcovi voči žalovanej náhradu trov v rozsahu 49,78%, čo predstavuje rozdiel medzi úspechom a neúspechom žalobcu v konaní.

22. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mali v odvolacom konaní čiastočný úspech, a to v rozsahu odvolania podaného druhou stranou sporu.

23. Proti tomuto rozsudku podal žalobca dovolanie. Dovolanie podal z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP.

24. Súd prvej inštancie v predmetnej veci voľnou úvahou priznal za 1177 dní trvania trestného stíhania 10.000 eur, bez akéhokoľvek výpočtu, resp. vzorca. Žalobca namietal, že v tejto rozhodujúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje žiadne odôvodnenie, čo zakladá jeho nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť. Žalobca ďalej argumentoval, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje žiadne odôvodnenie výpočtu sumy nemajetkovej ujmy a to ani v náznakoch. Súd prvej inštancie výšku priznanej sumy nemajetkovej ujmy odôvodnil iba odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 4/2018, sp. zn. 3Cdo/156/2017 a sp. zn. 8Cdo/177/2017, pričom bližšie nerozviezol ani úvahy, v čom sú tieto rozhodnutia aplikovateľné na prípad žalobcu.

25. Súd prvej inštancie nijako ani okrajovo nevysvetlil, akými úvahami sa riadil a na základe akých konkrétnych skutočností dospel k záveru, že práve suma 10.000 eur je náhradou, ktorá môže efektívne zmierniť žalobcovi následky, ktoré mu boli spôsobené nezákonným rozhodnutím žalovanej.

26. Žalobca mal za to, že výška nároku nemajetkovej ujmy bola nesprávne určená aj z hľadiska využitia komparačnej metódy vo vzťahu k iným obdobným prípadom. Poukázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorej vyplýva, že iný právny predpis nemôže limitovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy (III. ÚS 754/2016-42).

27. Žalobca mal za to, že navrhovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v sume 80.000 eur neporušuje princíp primeranosti k iným odškodneniam, zohľadňuje osobitosť daného prípadu, nevytvára priestor na obohatenie sa žalobcu, ale znamená preňho spravodlivé zadosťučinenie, pretože je primeraná intenzite ujmy danej dĺžkou trvania zásahu v oblasti profesijnej, rodinnej a spoločenskej s prihliadnutím na osobu žalobcu, jeho doterajší život, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo.

28. Pokiaľ ide o nepriznanie náhrady trov konania v plnej výške, žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie túto otázku nesprávne právne posúdil, čím boli dotknuté viaceré základné práva a slobody žalobcu. Príčinou tohto kvalitatívneho zlyhania napadnutého rozsudku je prima facie aplikácia striktného gramatického výkladu. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže

mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku."

29. Poukázal v tomto smere na odlišné rozhodnutia krajských súdov, pričom by došlo k porušeniu aj právnej istoty, zdôraznil, že odvolací súd by mal poznať vlastnú rozhodovaciu činnosť v týchto veciach.

30. Žalobca naďalej mal za to, že priznaná výška nemajetkovej ujmy nie je zodpovedajúca všeobecnej predstave spravodlivosti, nie je adekvátne a primeraná na osobitosť daného prípadu, ujme, ktorá žalobcovi vznikla intenzitou a dĺžkou trvania zásahu v oblasti profesijnej, rodinnej a spoločenskej a ani s poukazom na zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov.

31. Odvolací súd na podrobné a rozsiahle rozvedené argumenty a z nich plynúce skutkové a právne otázky nedal žiadnu odpoveď, hoci ich zodpovedanie bolo pre rozhodnutie vo veci samej určujúce. Inak povedané, odvolací súd reálne nepreskúmal (právne neposúdil) rozhodujúce otázky predstreté v žalobe ako aj v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie a jeho doplnení.

32. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

33. Žalovaná podala k dovolaniu písomné vyjadrenie, stotožnila sa so skutkovým a právnym stavom vo veci, napadnuté rozhodnutie považovala za dostatočne odôvodnené, dovolanie navrhla zamietnuť.

34. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

35. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádia konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

36. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

37. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Ak teda zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

38. Podľa § 420 Civilného sporového poriadku je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

39. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

40. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

41. Dovolateľ poukázal na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené v časti priznania nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur bez akéhokoľvek výpočtu, resp. vzorca, táto výška nemajetkovej ujmy bola nesprávne určená z hľadiska komparačnej metódy k iným obdobným prípadom. Podľa neho výška nemajetkovej ujmy v sume 80.000 eur neporušuje princíp primeranosti a rozsudok odvolacieho súdu je preto nepreskúmateľný až arbitrárny.

42. Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania namietal, že súd prvej inštancie túto nesprávne právne posúdil, mal za to, že bol plne procesne úspešný, nakoľko výška plnenia (prisúdenej nemajetkovej ujmy (10.000 eur) závisela od úvahy súdu.

43. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

44. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

45. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“), riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto v o svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

46. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

47. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

48. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd skúmal, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dáva relevantnú odpoveď na všetky podstatné otázky. Zistil, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejme úvahy odvolacieho súdu, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti. Odvolací súd sa zrozumiteľne a dostatočným spôsobom vysporiadal s odvolacími námietkami žalobcu. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol (bod. 18.), že sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti podľa § 387 ods. 2 CSP uviedol zvýrazňujúc body 26., 27., 29, a 30. (tu body 17., 18., 19. a 20.) napadnutého rozhodnutia s prihliadnutím na vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie, je zrejme ako posúdil nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy a dospel k záveru, že výška peňažného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu žalobcovi vo výške 10.000 eur je primeraná, a to najmä aj s poukazom na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie uvedené v bodoch 66., 67., a 68. a zodpovedá zákonným kritériám podľa § 17 ods. 3 a 4 zák. č. 514/2003 Z. z., keď nepochybne odzrkadľuje aj najnovší vývoj súčasnej judikatúry. A to napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/204/2018 publikované v ZSP 4/2021: „Určenie primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy konkrétnou sumou je vždy závislé od výsledku posúdenia takých individuálnych, jedinečných okolností každej prerokovávanej veci, ktoré sú spravidla neopakovateľné a nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. V dôsledku toho sa na podklade rozhodnutí dovolacieho súdu, ktorými v jednotlivých prípadoch preskúmaval správnosť posúdenia takto vysoko individuálnych okolností odvolacími súdmi, ani nemôže - v otázke primeranosti konkrétnej výšky tejto náhrady - vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu.“

49. Súd pri aplikácii ustanovení § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v každom jednotlivom prípade sám vymedzuje hypotézu právnej normy zo širokého okruhu skutkových okolností jedinečnej, nezameniteľnej a často tiež neopakovateľnej povahy. Pokiaľ má súd aplikovať právnu normu s relatívne

neurčitou hypotézou, je vždy na ňom, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu tejto normy zo širokého, spravidla iba málo obmedzeného okruhu okolností.

50. Kritériá, ktoré viedli k priznaniu nemajetkovej ujmy žalobcovi, boli dostatočným spôsobom zdôvodnené jednak v rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s dôvodmi uvedenými v rozsudku odvolacieho súdu, ktoré tvoria vzájomnú a prepojenú jednotu, preto postup a rozhodnutie odvolacieho nemožno považovať za neodôvodnené, keď napokon v bode 27. odvolací súd uviedol, že odškodnenie vo výške 10.000 eur predstavuje 3.000 eur za každý rok nezákonného trestného stíhania a tisíc eur za necelé 3 mesiace, je i podľa odvolacieho súdu primeraná suma, keďže povesť žalobcu, ktorý vykonával podnikateľskú činnosť bola vážne narušená. Zároveň konštatoval, že súd prvej inštancie zároveň správne zohľadnil aj to, že pokiaľ sa týka jeho rodinného života či vzťahu s maloletou dcérou, pochádzajúcou z manželstva, v týchto sférach osobného života žalobcu nezákonné trestné stíhanie nezohralo podstatnú úlohu a preto výška nemajetkovej ujmy 80.000 eur, uplatňovaná žalobcom, bola nedôvodná. Z výsluchu svedkov či z ostatných dôkazov nebolo preukázané, že na zhoršení života žalobcu v týchto oblastiach sa podieľalo výlučne nezákonné trestné stíhanie, práve naopak, z pripojených súdnych spisov o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu pochádzajúcemu z manželstva žalobcu, ako aj z rozhodnutia o právoplatnom odsúdení žalobcu za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, bolo preukázané, že k narušeniu osobného života žalobcu došlo čiastočne ešte pred začatím trestného stíhania pre nedovolené ozbrojovanie a následne z dôvodov neusporiadaného rodinného života sa zhoršenie osobného života žalobcu ešte prehlbovalo. Preto nie je možné vzhľadom aj na uvedené konštatovať to, čo tvrdí dovolateľ, že by prípadne chýbal aj „ akýkoľvek výpočet, resp. vzorec“ vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy, keď v zásade takýto ani nie je možné predostrieť vzhľadom aj na v každom jednotlivom prípade individuálne okolnosti prípadu a stanovené zákonné mantinely v podobe ust. § 17 ods. 2 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z., z ktorých nepochybne tak ako je uvedené súdy vychádzali. Odvolací súd v spojení so súdom prvej inštancie riadne zdôvodnili aj záver, prečo nepriznali nemajetkovú ujmu v žiadanej výške 80.000 eur, preto nie je ani v tomto smere odvolaciemu súdu čo vytknúť.

51. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Žalobca tak neopodstatnene namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

52. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

53. Dovolateľ v dovolaní v predmetnej veci celkom nie správne poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. un. III. ÚS 754/2016, ktoré sa venovalo aplikácii zákona č. 58/1969 Zb. v ktorom tento zákon výslovne neobsahoval právnu úpravu v koherencii na ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. (zákonnú limitáciu) a preto ani odkaz na bod 36. predmetného rozhodnutia ústavného súdu nie je v danej veci prilihavým, keďže v danej veci išlo o aplikáciu zákona č. 514/2003 Z.z.

Dovolanie vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania.

54. K dovolaniu žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd uvádza, že v prvom rade skúmal, či rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti je rozhodnutím vo veci samej, prípadne konečným rozhodnutím, keďže iba takáto povaha rozhodnutia umožňuje dovolaciemu súdu preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

55. „Podľa § 357 písm. m) CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej nimi riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj

uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania s konečnou platnosťou, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí." (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018, in č. 74/2018 Zbierky nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky).

56. Dovolateľ v tomto smere ako je zrejmé z obsahu dovolania (§ 124 CSP) (napr. bod 12) namieta nesprávne právne posúdenie veci, poukazuje na iné rozhodnutia krajských súdov a ich odlišné právne posúdenie, podľa ktorých žalobcu je potrebné v danom prípade považovať za plne procesne úspešného v konaní.

57. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu k náhrade trov konania v bode 31. a 32. viedol, že „ Súd prvej inštancie správne vychádzal z ustálenej súdnej praxe, že pokiaľ sa týka nemajetkovej ujmy, má žalobca vo veci plný úspech, ak mu súd nemajetkovú ujmu prizná a nie je podstatná výška uplatňovanej a súdom priznanej sumy, nakoľko táto závisí od úvahy súdu. Pokiaľ sa však týka uplatnenej náhrady skutočnej škody, v tejto časti výška plnenia nezávisí od úvahy súdu, ale od toho, či žalobca preukáže vznik škody a jej výšku. Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o priznanej výške trov konania zohľadnil neúspech žalobcu v nároku na zaplatenie skutočnej škody a priznal žalobcovi voči žalovanej náhradu trov v rozsahu 49,78%, čo predstavuje rozdiel medzi úspechom a neúspechom žalobcu v konaní.

32. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mali v dovolacom konaní čiastočný úspech, a to v rozsahu odvolania podaného druhou stranou sporu."

58. Súd prvej inštancie náhradu trov konania zdôvodnil v bodoch 76. a 77. odôvodnenia podľa ktorých, „ Podľa § 255 ods.1, ods.2 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

77. O náhrade trov konania rozhodol súd s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo/339/2021 zo dňa 31.01.2022 podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p. Za základ požadovanej výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa bude považovať výška prisúdeného plnenia, v konkrétnej tejto veci suma 10.000 eur, ku ktorej sa pripočíta výška nároku uplatňovaná žalobcom na náhradu škody v sume 5.488,89 eura, čo je spolu 15.488,89 eura (ako nárokované plnenie - základ pre výpočet pomeru úspechu) a za priznanú je potrebné vychádzať z prisúdenej sumy 11.600 eur (10.000 eur nemajetková ujma + 1600 eur náhrada škody), čo znamená úspech žalobcu v rozsahu 74,89 % a neúspech žalobcu vo výške 25,11 % a vo výsledku čistý úspech žalobcu 49,78 %. Žalobca má teda nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v tomto rozsahu, ktorý jej súd priznal. O výške náhrady trov rozhodne súdny úradník uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 C.s.p."

59. Vzhľadom k tomu, je možné konštatovať, že rozhodnutie odvolacieho súdu ani v tejto časti netrpí vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd tiež uvádza, že z argumentácie dovolateľa z ktorej vyplýva aj spochybňovanie právneho posúdenia, pričom prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Aj z judikatúry Ústavného súdu vyplýva, že iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napríklad I. ÚS188/06). Dovolanie pre nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 CSP s poukazom na ust. § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. m) CSP.

60. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

61. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

62. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.